

Ystads kommun

Samverkansmöte med Byalagsrådet 2024-05-27

Tid: måndagen den 27 maj 2024, kl. 15.00 – 17.00

Plats: Sessionssalen, Nya Rådhuset, Ystad

Deltagare:

Henning Wittmeyer, ordförande byalagsrådet

Tommy Olsson, Bussjöbygdens byalag

Stig-Arne Johansson, Glemmingebro byalag

Egon Holdt, Glemmingebro byalag

Agneta Löf-Wahlgren, Kåseberga byalag

Marie Lundberg, Svarte byalag

Grethe Lindhe, Kabusa byalag

Peter Stålhammar, Köpingebro byalag

Per Ola Westerdahl, Köpingebro byalag

Elisabeth Edland, Nybrostrands byalag

Anne Maj Bondesson, Sjörup -Vallösa byalag

Amie Söderkvist, Kåseberga byalag

Ystad kommun:

Paula Nilsson, ordförande Kommunstyrelsen

Kevin Rasmussen, 2:a vice ordförande Kommunstyrelsen

Håkan Damm, ordförande Samhällsbyggnadsnämnden

Sofia Öreberg, samhällsbyggnadschef

Moa Larsson, förvaltningskoordinator

Therese Waldehov, landskapsarkitekt

Alma Lindahl, praktikant

Evelina Larsson, praktikant

Aktuella frågor för kollektivtrafiken

- Trafikverket har pausat arbetet med trådsäkringen Ystad-Simrishamn. Trafikverket har skrivit till kommunen att arbetet har tagit längre tid än planerat och ett omtag behöver

Ystads kommun

göras för att få en överblick över arbetet som kvarstår. De avser att ta upp arbetet så snart som möjligt och färdigställa sträckan men kommunen har inte fått information om när.

- Sommartidtabell börjar gälla 16 juni. Vissa linjer där många skolelever reser får minskad trafik medan andra linjer, och vissa linjer, till exempel linjen till Kåseberga, får utökad trafik. All information finns på Skånetrafikens hemsida och resorna är sökbara i appen och på hemsidan.
- Projektet som har kallats Plusresa som handlar om att tillgodose ett mer flexibelt resande med Skånetrafiken på landsbygden har i stället fått namnen SkåneFlex. Ystads kommun har uttryckt intresse för att vara med i pilotprojektet, men kommer inte ingå i det. Projektet kommer starta i höst.

Inspel:

- Henning framför önskemål om att trafikplaneraren kommer till mötet och att han önskar återkoppling i frågor som diskuterats på tidigare möten. Håkan och Moa tar med sig inspelen.

Status på Landsbygdsinvesteringar under 2024

- **2023 Bjäresjö:** Pergola beställd och arbetet är inplanerat veckorna 23-25.
- **2023 Glemmingebro:** Lekplatsen är klar. Frågan har kommit upp om lekplatsen kommer att få en rutschkana. Förutsättningarna för rutschkana var att kommunen kunde använda en befintlig som då projektet kunde få gratis, men den fungerade inte på platsen. Om den inte ryms i budgeten nu så tas önskemålet med till nästa fördelning av medel. Byalaget kommer ha en invigning av lekplatsen den 16 juni.
- **2023 Löderup:** Lekhus är beställt och arbetet inplanerat i början av juni.
- **2023 Sövestad:** Skateramp är klart.
- **2024 Köpingebro:** Rör till grillstugan är på plats. Fotbollsmålen målen är inköpta och kommer på plats i början av juni. Therese återkommer om belysning.
- **2024 Svarte:** Mindre reparationer är genomförda. För att genomföra större åtgärder behöver först ett antal frågor utredas.
- **2024 Rynge (Sjörup - Vallösa):** Hårdgjord yta för parkering vid Rynge IP, klart.
- **2024 Nybrostrand:** Ny lek- eller aktivitetsplats. Dialog inledd med elever på Köpingebro skola för att fråga kring deras önskemål om vad platsen skulle kunna innehålla och därefter kommer ett förslag tas fram. Redan nu sker ett arbete med att analysera platsens förutsättningar.
- **2024 Stora Herrestad:** Dialog förs med byalaget om vilken typ av lekutrustning som ska adderas på lekplatsen.

Inspel:

- Svarte byalag undrar över lekplatsen i Svarte som är avstängd och inhägnad. Enligt informationen på skylten ska det vara klart i april. *Svar från parkenbeten efter mötet: Lekplatsen kommer öppna till belgen (v.22). Viss stängselborttagning kommer ske senare men man kommer kunna leka där.*
- Kevin Rasmussen efterfrågar en sammanställning av alla önskemål man fått in, vilka åtgärder som blivit beviljade, vilka som inte blivit beviljade samt på vilka grunder.

Ystads kommun

Förslaget tas med till kommande samverkansmöten. Underlaget har delgetts kommunstyrelsen i samband med beslut om vilka åtgärder som beviljas budgetmedel.

- Svarte byalag undrar om toaletten som skulle byggas i Svarte under 2024. *Svar efter mötet: Det saknas fortfarande budgetmedel för toaletten i Svarte men kommunen undersöker om det finns möjlighet till en billigare lösning.*
- Köpingsbro byalag påpekar att de åtgärder som gjorts vid Stridsvagnsspåret tyvärr innebär att sträckan har blivit svårare att cykla. Therese svarar att det är en effekt med materialvalet men att avsikten är att det kommer att sätta sig efter ett tag, informationen tas med till ansvariga.

Underhåll av investeringar inom Fokus på byarna

- Henning inleder punkten med att redogöra för att Byalagsrådets inställning är att när en investering gjorts så måste den underhålls och skötas om för att ge värde för medborgarna.
- Henning betonar att det är bra att det finns avsatt både investeringsmedel och driftsmedel, men poängterar att Byalagsrådets hållning även fortsatt är att en promille av skatten bör avsättas för driftsmedel i byarna.
- Byalagsrådets förslag till grundregel är att ansvarig för skötsel avgörs utifrån faktorerna 1) vem som anlagt åtgärden 2) vems mark som åtgärden ligger på. I vissa fall bör det upprättas avtal (se figur för grundregeln i bilagd presentation). Henning poängterar att det är väsentligt att ansvaret ska klargöras innan projektet startar, men att man nu behöver göra jobbet i efterhand.
- Byalagsrådet har skickat in en lista till Ystads kommun kring vilka förutsättningar som gäller för de åtgärder som gjorts inom Fokus på byarna. Här kvarstår det ett antal åtgärder där ansvarsfördelningen för skötseln är oklar.
- Moa kommer ta kontakt med ordförande i de byalag där det fortfarande råder oklarheter och där Byalagsrådet menar att man behöver teckna skötselavtal. Moa ber byalagen fundera på möjliga stöd från kommunen som hade kunnat underlätta för byalag att ansvara för den drift som var villkor när de ansökte om åtgärd, t ex olja eller färg för att underhålla trä-utrustning?
- Svarte byalag önskar att frågan reds ut ganska snart, då underhållsfrågor är enklare att genomföra under sommaren.

Bidrag och stöd för landsbygden

- Moa har sammanställt en lista över vilka bidrag som byalagen eller aktörer på landsbygden kan söka. Moa visade en liknande presentation för byalagsrådet i fjol, men listan är nu uppdaterad utifrån Kultur- och fritidsnämndens nya bidragsbestämmelser, som bland annat omfattar bidrag som är öronmärkta för landsbygden. Listan ligger i presentationen som är bifogad anteckningarna.
- En nyhet är att samhällsbyggnadsbidraget ska kunna sökas redan till hösten 2024, för åtgärder under 2025, efter önskemål från Byalagsrådet.
- Det finns ett önskemål om att det blir tydligare när beslut ska ha fattats. Moa påpekar dock att det inte finns några sådana bestämmelser kring bidragen i nuläget. Hon menar

Ystads kommun

även att det alltid går att kontakta handläggaren för att få en preliminär bedömning av när beslut kommer. Byalagsrådet menar dock att det bör finnas ett datum där man kan förvänta sig ha fått ett besked eftersom de som söker bidrag måste lämna sin ansökan senast ett visst datum.

Landsbygdsstrategin

- Landsbygdsstrategin är nu ett gällande styrdokument i Ystads kommun efter att förvaltningsrätten avlagt överklagan. Det innebär att den nu utgör ett stöd för nämnder och förvaltningar när nämndsmål ska beslutas och aktiviteter planeras.
- Kommunen ska årligen sammanställa kommunens insatser för landsbygdsutveckling och redovisa dessa för byalagsrådet första samverkansmötet på året.
- Moa undrar om det finns intresse att trycka upp en kortversion av landsbygdsstrategin, vilket Byalagsrådet menar att det finns. Strategin kommer också skrivas ut till alla byalag. Byalagen kan återkomma till Moa på: moa.a.larsson@ystad.se om till vilken adress den utskrivna strategin ska skickas alternativt om det ska hämtas ut på Rådhuset.

Inspel:

- Henning menar att man bör fundera på vilka lärdomar man kan dra för att undvika överklagande i framtiden. Paula svarar att överklaganden sker även om det inte finns relevanta skäl och att det därför är svåra att undvika överklaganden, men att det tyvärr fördröjer flera processer.
- Har Landsbygdsstrategin ett slutdatum? Moa och Sofia svarar att den gäller tills vidare men att den ska aktualitetsprövas varje mandatperiod för att undersöka om den fortfarande håller.

Samutnyttjande av skolskjuts på landsbygden

- Processen har behövt avvakta upphandlingen av skolskjutsleverantör. Den har precis blivit klar och förfrågningsunderlag kommer skickas ut till leverantören i Svarte.
- Dialog kommer även inledas med boende i Svarte-området för att undersöka efterfrågan på tjänsten.
- Precis som det meddelats på tidigare samverkansmöten innebär ett tillköp av tjänsten krav på leverantören att också behöva säkerställa tryggheten för skolbarnen, då bussresan är en del av skolverksamheten. Detta innebär till exempel kontroll av utdrag ur belastningsregistret för påstigande.

Inspel:

- Sjörup-Vallösa byalag undrar om det både gäller bussar som går till in till låg- och mellanstadiet i Svarte och till högstadiet i Ystad? Moa tar med frågan och kommer återkomma.

Ystads kommun

Hjärtstartare i byarna

- Paula Nilsson berättar att hon efter förra samverkansmötet där Byalagsrådet lyft frågan om Hjärtstartare i byarna, gav Kommundirektören ett uppdrag att utreda behovet av hjärtstartare samt ta fram ett förslag på hur behovet ska tillgodoses.
- Förslaget om process för att tillgodose hjärtstartare i byarna hanteras på Kommunstyrelsens sammanträde den 29 maj.
- Förslaget går ut på att möjliggöra för byalag och andra föreningar att ansöka om en hjärtstartare samt ett utomhusskåp. Kommunen har nyservade hjärtstartare att erbjuda. Mottagandet omfattar en del kriterier, mottagagaren måste ta på sig ansvaret för tillsyn och service.

Inspel:

- Bör Ystads kommun ordna en tjänst där man kan larma lokalt vid hjärtstopp? Sofia meddelar att tjänsten sms-livräddare redan finns, som nationell satsning som Region Skåne anslutit till, och har en direktkoppling till SOS-alarm. Alla som har utbildning i HLR kan ansluta sig till tjänsten. Mer information finns på www.smslivraddare.se
- Ett inspel berör vikten av utbildning i att använda en hjärtstartare. Paula instämmer i att utbildning är viktigt, men att det inte ett föreslaget krav för att ta emot en hjärtstartare. Svarte byalag påpekar även att det kan vara svårt att få personer att gå utbildningen även om det erbjuds.

Tider för höstens möten

- Under hösten 2024 kommer tre nya tider tillgängliggöras för byaträffar. Hör av er till sam@ystad.se för att boka träffen, så tar Moa kontakt med byalaget för att planera upplägget. Tiderna är:
5 sept. 17-19
3 okt. 17-19
24 okt. 17-19
- Samverkansmötena mellan Ystads kommun och Byalagsrådet är planerade till följande datum:
23 september 17–19 (Observera ny senare tid!)
9 december 15–17

Övrigt

- Henning berättar att Landsbygdsriksdagen genomfördes i helgen, där Henning och Sven-Anders Sölveborn deltog. Henning uttrycker besvikelse över att ingen från Ystads kommun var närvarande. Henning berättar att det var flera intressanta programpunkter, bland annat hur semesterorter kan utvecklas hållbart. Sven-Anders och Henning kommer göra en sammanställning om vad de har plockat upp. Nästa års Landsbygdsriksdag kommer genomföras i Skellefteå.

Ystads kommun

- Paula meddelar att Ystads kommun har blivit nominerade till årets superkommun i kategorin småstads- och landsbygdskommuner, som en av fem kandidater.
- Hur går arbetet med Ystads nya hemsida? Moa svarar att arbetet pågår för fullt med att flytta över material och bygga ny struktur. I nuläget är planen att den nya sidan ska lanseras i oktober 2024.

Antecknat av Moa Larsson, Sambällsbyggnadsförvaltningen

Samverkansmöte Byalagsrådet

2024-05-27

Aktuella kollektivtrafikfrågor

- Trafikverket har pausat arbetet med trädsäkringen Ystad-Simrishamn. Oklart när arbetet tas upp igen.
- Sommartidtabell börjar gälla den 16 juni. All information finns på Skånetrafikens hemsida och resorna är sökbara i appen och på hemsidan.
- Skånetrafikens arbete med det som kallats Plusresa heter nu SkåneFlex. Ystads kommun kommer inte vara med i projektet. Läs mer här: [SkåneFlex i Svalöv och i Sjöbo/Tomelilla-Skånetrafiken \(skanetrafiken.se\)](https://www.skandetrafiken.se)

Status Landsbygdsinvesteringar 2023 och 2024

- **2023 Bjäresjö**- Alla tillstånd är gjorda och ok. Pergola beställd och arbetet är inplanerat veckorna 23-25.

- 2023 Glemmingebro- Klar.

- **2023 Löderup**- lekhus beställt och arbetet inplanerat. Kommer på plats i början av juni.
- **2023 Sövestad**- klar
- **2024 Köpingsbro**- rör grillstugan på plats. Fotbollsmål målen är inköpta och kommer på plats i början av juni.
- **2024 Svarte**- mindre reparationer är gjorda. Vi kommer i höst att inleda dialog med kommunekolog samt driften om vilka åtgärder vi behöver göra samt vad vi får göra.
- **2024 Ryngge (Sjörup - Vallösa)** – Anlagd av fastighetsavdelningen
- **2024 Nybrostrand**- Ny lek- eller aktivitetsplats. I nästa vecka kommer vi träffa elever på Köpingsbro skola för att fråga kring deras önskemål om vad platsen skulle kunna innehålla och därefter kommer vi börja ta fram ett förslag. Redan nu sker ett arbete med att analysera platsen förutsättningar. Troligtvis kommer själva ombyggnaden att ske under nästa år, eventuellt kommer det ske i etapper - det beror lite på vad vi landar i för förslag.
- **2024 Stora Herrestad**- Dialog förs med byalaget om vilken typ av lekutrustning som ska adderas på lekplatsen.

Underhåll och skötsel av en åtgärd bekostad med medel från Ystads kommun

**En åtgärd som bekostats av Ystads kommun,
som ska ge ett varaktigt värde för medborgarna,
skall underhållas och skötas.
Det gör man genom att upprätta en underhållsplan.**

En underhållsplan innehåller planerade underhåll, vilket är planerade åtgärder som bibehåller något i brukbart skick. En tumregel är att allt som görs mer sällan än en gång per år är planerat underhåll och det som görs oftare räknas som skötsel. Exempel på skötsel är: att klippa gräset; att olja in ett picknickbord.

Vad vill BLR att det ska finnas i kommunens årliga budget?

- Investeringsmedel för specifika landsbygdsåtgärder
- Driftsmedel till byalagen som byalagen kan förstärka med egna ideella resurser för åtgärder i byarna.

Bakgrund

Investeringsmedel

- Bokföringsmässigt måste dessa vara på minst 50 tkr och ha en varaktighet på minst 3 år.
- Kommunen har avsatt årligen 1,5 Mkr för specifika landsbygdsåtgärder.
- Kommunen vill gärna använda sin egen personal till att utföra åtgärderna. Deras löner och omkostnader går då på projektet och belastar inte kommunens driftsbudget.
- Kommunen kan också ge investeringsbidrag till byalagen, men då görs investeringen av byalagen utan användning av kommunens personal.

Driftsmedel

- Bokföringsmässigt är det kostnader som har mindre varaktighet än 3 år eller är mindre än 50 tkr.
- Det är medel som byalagen kan använda och förstärka med egna ideella resurser. De kan användas till att köpa materiel och tjänster. Dessa kostnader måste redovisas till kommunen i slutet av året som driftsmedelsbidraget gäller.
- BLRs målsättning är att dessa medel ska vara 0,1% av den skatt vi som bor på landsbygden betalar i kommunalskatt.

Underhåll av det som bekostats av kommunen

Kommunens investeringar.

Grundprincipen måste vara:

- Investeringar som utförts av kommunens personal skall underhållas av kommunen.
- Avvikelser från grundprincipen kan göras genom skriftliga och bindande avtal mellan kommunen och byalagen innan arbetet påbörjas.
- Investeringsbidrag som kommunen gett till byalagen som sedan gjort investeringen i egen regi skall underhållas av byalagen.
- När en investering når sin livslängd **kan** kommunen göra en ny investering eller ge ett nytt investeringsbidrag.

Kommunens driftsbudgets pengar som använts av byalagen.

Grundprincipen måste vara:

- Normalt underhållet ska göras av byalagen. Om inte byalagen vill åta sig den uppgiften skall kommunen inte ge dessa medel till byalagen. Därför skall byalagen i sin ansökan om driftsmedel ange hur underhållet skall skötas.
- Om underhållet av ett investeringsbidrag eller ett driftsbidrag något år behöver extra driftsmedel för att köpa materiel eller tjänster ansöker byalagen dessa medel av kommunen inom ramen för kommunens driftsmedel för byalagen.

BLRs syn på ansvar för underhåll

Grundregeln måste vara att den part som gjort/beställt arbetet med medel från kommunen också är ansvarig för underhåll och/eller skötsel.

Om inte grundregeln följs skall avtal upprättas innan arbetet påbörjas.

Grundregeln		Markägare	
		Kommunen	Byalaget
Gjort eller beställt arbetet	Kommunen	Kommunen	Kräver avtal
	Byalaget	Kräver avtal	Byalaget

Vi har en historia av åtgärder gjorda tidigare år i form av årliga åtgärder där tyvärr i några fall arbetet gjorts utan att avtal om underhåll upprättats

- Fokus på byarna
- Investeringsbidrag till byalagen
- Driftsbidrag till byarna

Nu måste vi i efterhand komma överens om vem som ansvarar för att underhåll skötes.

BLR har gett sin syn på alla gjorda åtgärder hur underhåll- och skötselansvar skall skötas

Grundregeln		Markägare	
		Kommunen	Byalaget
Gjort eller beställt arbetet	Kommunen	Kommunen	Kräver avtal
	Byalaget	Kräver avtal	Byalaget

Underhåll av investeringar inom Fokus Byarna

- Sammanställning från byalagsrådet om BLRs syn på ansvarsfördelningen
- Återstår ett antal investeringar där ansvarsfrågan behöver säkras genom avtal.
- Fundera på: Finns det villkor som skulle göra att byalaget acceptera att ta på sig skötseln?

Bidrag till aktörer på landsbygden

Bidrag	Vad?	Vem kan söka?	Ansökningsperiod	Mer info
Samhällsbyggnadsbidrag	För åtgärder i byarna som bidrar till ökad trivsel och försköning på icke-kommunal mark.	Aktörer i byarna och på landsbygden	Från och med 2024 utlyses bidraget under hösten (datum ej bestämt). Beslut i början på året.	Samhällsbyggnadsbidrag - Ystads kommun
Bidrag till enskild väg	Driftsbidrag för enskild väg	Väghållare som har driftsansvar för enskild väg.	Senast 31 januari varje år, utbetalas senast i juni.	Bidrag till enskilda vägar - Ystads kommun
Lovbidrag	Bidrag till ungdomsaktiviteter ordnade av föreningar under sport-, höst-, påsk-, jul- och sommarlov.	Alla bidragsberättigade föreningar	Senast tre veckor innan aktuellt lovs första dag. Ansökningar hanteras löpande under året	bidragsbestämmelser_kof_240124_low.pdf (ystad.se)
Landsbygdsbidraget	Syftet är ett ökat utbud av kultur och fritid i hela kommunen och att stimulera landsbygden hela året i Ystads kommun.	Alla föreningar som vill skapa arrangemang och utvecklingsprojekt inom kultur och fritid som berikar landsbygden i Ystads kommun.	Senast 31 januari för arrangemang/projekt som genomförs under mars – juni Senast 31 maj för arrangemang/projekt som genomförs under juli – oktober Senast 30 september för arrangemang/projekt som genomförs under november – februari.	bidragsbestämmelser_kof_240124_low.pdf (ystad.se)

Typ	Syfte	Vem kan söka	Ansökningsperiod	Mer info
Driftsbidrag	Driftsbidrag är ett grundbidrag till hjälp för del av driftkostnaden till föreningar som helt ansvarar för samtliga driftkostnader i en egen idrotts- och/eller fritidsanläggning.	Idrotts- och fritidsföreningar och byalag. Föreningar med barn- och ungdomsverksamhet prioriteras	Senast den 30 april	bidragsbestammelser_k_of_240124_low.pdf (ystad.se)
Hysesbidrag	Hysesbidraget är ett grundbidrag till hjälp för del av hyres/driftkostnaden till föreningar som helt ansvarar för samtliga driftkostnader i en hyrd lokal.	Idrotts-, fritids-, pensionärs- och handikappföreningar. Föreningar med barn- och ungdomsverksamhet prioriteras.	Senast den 30 april	bidragsbestammelser_k_of_240124_low.pdf (ystad.se)
Investeringsbidrag	Investeringsbidrag för nybyggnation, ombyggnation eller renovering av egna eller långtidshyrda anläggningar. En anläggning är till exempel en klubbstuga, sporthall, fotbollsplan eller teaterlokal.	Alla bidragsberättigade föreningar. Föreningar med barn- och ungdomsverksamhet prioriteras.	Investeringar under 50 000 kr söks löpande. Sista ansökningsdag för investeringar över 50 000 kr är 1 maj.	bidragsbestammelser_k_of_240124_low.pdf (ystad.se)

Landsbygdsstrategin

- Förvaltningsrätten avslår överklagan av Landsbygdsstrategin
- Strategin är nu ett gällande styrdokument för Ystads Kommun!
- Strategin i sin helhet och kortversionen finns på hemsidan:

[Landsbygdsstrategin - Ystads kommun](#)

- Finns det ett intresse av att trycka upp kortversionen?

- Ur syftet:

”Landsbygdsstrategin beskriver kommunens pågående och framtida prioriteringar för en hållbar landsbygdsutveckling. Strategin utgör en samlad plattform för landsbygdsutveckling inom den egna organisationen samt ligger till grund för samverkan och förståelse mellan de aktörer som bor och verkar på landsbygden.”

- Utgör ett stöd för nämnder och förvaltningar när nämndsmål ska beslutas och aktiviteter planeras
- Kommunen ska årligen sammanställa kommunens insatser för landsbygdsutveckling och redovisa dessa för byalagsrådet första samverkansmötet på året.

Samutnyttjande av skolskjuts på landsbygden

- Processen har behövt avvakta upphandlingen av skolskjutsleverantör.
- Dialog kommer inledas med leverantören och med boende i Svarteområdet kring efterfrågan

Uppdrag om hjärtstartare i byarna

- Beslut om process för att tillhanda hålla hjärtstartare i byarna hanteras på onsdag av Kommunstyrelsen.
- Förslaget är att föreningar (i första hand byalag) ska kunna ansöka med en hjärtstartare samt utomhuskåp. Byar där täckningen är sämst prioriteras.
- Villkor är att en hjärtstartare ska beviljas:
 - Ansvara och bekosta tillsyn och service
 - Ansvara och bekosta installation av skåp
 - Hjärtstartaren ska vara tillgänglig för allmänheten alltid
 - Hjärtstartaren ska vara uppmärkt enligt rekommendationer och registrerad i hjärtstartarregistret

Tider för möten under hösten

Byaträffar:

5 sept. 17-19

3 okt. 17-19

24 okt. 17-19

Ansök till sam@ystad.se senast 3 veckor innan träffen!

Samverkansmöten:

23 sept. 17-19 (observera ny tid!)

9 dec. 15-17

Övrigt?